

Inspectie: Exbelt-methode verplichtstellen om vastbinden te stoppen.

Dagvoorzitter Jelle Brandt Corstius in gesprek met de onderzoeksleider van de Exbelt-methode Prof. Dr. Jan Hamers. Foto: Cees Hilhorst

De Universiteit Maastricht presenteerde vandaag de Exbelt-methode waarmee verpleeghuizen op een veilige manier, binnen twee jaar, het gebruik van onrustbanden kunnen afschaffen. Stichting Innovatiekring Dementie gaat samen met Universiteit Maastricht het land door om deze methode breed te verspreiden. De hoofdinspecteur van de Inspectie voor de Gezondheidszorg, mevrouw Jenneke van Veen, pleit ervoor dat de Exbelt-methode landelijk wordt ingevoerd.

De Exbeltmethode werd vanochtend in Den Haag bekend gemaakt op de conferentie 'Niet fixeren is een kunst'. Deelnemers aan de conferentie waren de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ), de werkgevers en de cliënten- en beroepsorganisaties in de ouderenzorg. De conferentie werd georganiseerd door de Universiteit Maastricht in samenwerking met IDé, de Innovatiekring Dementie.

De methode

De methode Exbelt bestaat uit verschillende pijlers:

1. zorgverleners scholen in de effecten van vrijheidsbeperking en moderne vormen van zorgverlening
2. zorgverleners ondersteunen door een gespecialiseerd verpleegkundige
3. familie bij de verandering betrekken
4. aan zorgverleners moderne hulpmiddelen beschikbaar stellen

“De meest essentiële pijler is dat het bestuur van een verpleeghuis het vastbinden verbiedt en de verandering actief ondersteunt,” aldus onderzoeksleider Prof. Dr. Jan Hamers: “Niet fixeren kán. Het vraagt geen extra personeel en geld, maar een culturomslag en een helder beleid.”

De resultaten

Uit het onderzoek van de Universiteit Maastricht blijkt dat op verpleeghuisafdelingen waar Exbelt is toegepast het vastbinden in korte tijd drastisch is gereduceerd en dat nieuwe bewoners niet meer worden vastgebonden. Dit in contrast met

verpleeghuisafdelingen waar Exbelt níet is toegepast; hier worden nog steeds veel bewoners vastgebonden. Uit het onderzoek blijkt verder onder andere dat het stoppen met vastbinden niet leidt tot het toedienen van kalmerende medicatie en dat er ook geen toename is van letsels door vallen.

Oproep aan verpleeghuizen

Yvonne van Gilse, bestuurder van cliëntenorganisatie LOC, onderschrijft de oproep van mevrouw van Veen (IGZ) om de methode Exbelt landelijk in te voeren, “het vastbinden van mensen past niet bij cliëntgerichte zorg”. Innovatiekring Dementie pleit voor een wettelijk verbod op het vastbinden. De stichting gaat samen met de Universiteit Maastricht de methode landelijk verspreiden in de tour ‘Niet fixeren is een kunst!’ Stella Braam, medeoprichtster van IDé: ‘Het vastbinden moet en kán stoppen. Het is gevaarlijk en brengt lichamelijke en geestelijke schade toe. Het Exbelt-onderzoek maakt duidelijk dat het verpleeghuizen zonder intern verbod niet lukt. Met een wettelijk verbod is de vrijblijvendheid er daarvan af.’”

Landelijke campagne

IDé gaat, samen met de onderzoekers en praktijkdeskundigen, de Exbelt-methode van de Universiteit Maastricht breed verspreiden in een landelijke tour getiteld ‘Niet fixeren is een kunst!’ De ‘kunst’ van het niet fixeren wordt onder de aandacht gebracht bij beleidsmakers en zorgverleners, maar ook onder familie en vrienden. Voor IDé is het stoppen met vastbinden een eerste stap om het leven van mensen met dementie te verbeteren. ‘Er zijn al zoveel dingen bekend waarmee het leven van mensen met dementie enorm verbeterd kan worden. Daar wordt tijdens de tour meer bekendheid aan gegeven.’

Tijdens de landelijke tour reizen vier jonge kunstenaars mee. Op verzoek van IDé vormden deze kunstenaars overbodig geworden Zweedse banden om tot kunstobjecten met een nieuwe positieve betekenis. De kunstwerken laten de bezoekers kijken door de ogen van ouderen met dementie. Ze laten zien hoe leuk en uitdagend is om hen te ondersteunen.

Het panel: directeur verpleeghuis Lückerreide Math Gulpers, Hoofdinspecteur IGZ Jenneke van Veen en bestuurder cliëntenorganisaties LOC Zeggenschap in Zorg. Foto: Cees Hilhorst